

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาสภาพการจัดโครงการอาหารกลางวันในกลุ่มโรงเรียนทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

1. ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนทุ่งหัวช้าง จำนวน 8 คน
2. ครูเจ้าหน้าที่โครงการอาหารกลางวันในกลุ่มโรงเรียนทุ่งหัวช้าง จำนวน 8 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1. นักเรียนผู้รับบริการอาหารกลางวัน ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในกลุ่ม

โรงเรียนทุ่งหัวช้าง ปีการศึกษา 2539 โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 195 คน

จำแนกตามโรงเรียนดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในกลุ่มโรงเรียนทุ่งหัวช้าง
ปีการศึกษา 2539

ที่	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน	
		ป. 5	ป. 6
1.	โรงเรียนบ้านทุ่งหัวช้าง	20	20
2.	โรงเรียนบ้านแม่บันเด็ง	17	14
3.	โรงเรียนบ้านหนองป่าตึง	9	5
4.	โรงเรียนบ้านทุ่งเป็ด	6	8
5.	โรงเรียนบ้านห้วยไร่	23	19
6.	โรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย	13	-
7.	โรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย สาขาบ้านดง	-	17
8.	โรงเรียนบ้านโป่งแดง	13	11

จากตาราง 1 กลุ่มโรงเรียนทุ่งหัวช้างเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน มีโรงเรียนภายในกลุ่มจำนวน 8 โรงเรียน นักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 5-6 มีจำนวน 195 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้านี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม ถามผู้บริหารโรงเรียนในเนื้อหาที่เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของ
โรงเรียนและสภาพการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำ

2. แบบสอบถาม ถามครูเจ้าหน้าที่โครงการอาหารกลางวัน ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

3. แบบสอบถาม ถามนักเรียนผู้รับบริการอาหารกลางวันเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดโครงการอาหารกลางวันเป็นแบบเลือกตอบ เต็มคำ และมาตราส่วนประมาณค่า

4. แบบสังเกต ใช้สังเกตการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน กระบวนการจัดกิจกรรม เช่น การจัดการ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาหาร การเตรียมอาหาร การประกอบอาหาร การรับประทานอาหาร ตลอดจนการเก็บล้างทำความสะอาด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ จากเอกสาร หนังสือนิตยสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ขอความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือจากกรรมการที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ

3. สร้างแบบสอบถามและแบบสังเกต โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ตำรา นิตยสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของกรรมการที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ โดยยึดแนวตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก

4. นำแบบสอบถามแบบสังเกตที่สร้างขึ้น ให้กรรมการที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมในเนื้อหา สำนวนภาษา และความถูกต้องต่าง ๆ

5. นำแบบสอบถามและแบบสังเกตที่กรรมการที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบและแนะนำแล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสำนักงานประถมศึกษาอำเภอร่องบัวขาว จังหวัดลำพูน
2. ประสานงานกับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอร่องบัวขาว จังหวัดลำพูน เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้ศึกษานำแบบสอบถาม ดำเนินการเก็บข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ผู้บริหาร ครูเจ้าหน้าที่โครงการอาหารกลางวัน และนักเรียนชั้น ป.5-6 ตอบแบบสอบถาม และผู้ศึกษาขอรับแบบสอบถามคืนในวันเดียวกัน ได้แบบสอบถามกลับคืนครบ 100%
4. ใช้แบบสังเกต เพื่อสังเกตการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน จำนวน 8 โรงเรียน ๆ ละ 1 ครั้ง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและการสังเกตด้วยวิธีการดังนี้

1. แบบสอบถาม สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ใช้วิธีรวบรวม นำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ และตารางประกอบการบรรยาย
2. แบบสอบถามสำหรับครูเจ้าหน้าที่โครงการอาหารกลางวันเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน และแบบสอบถามสำหรับนักเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดโครงการอาหารกลางวัน นำข้อมูลที่ได้มานับความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้เกณฑ์ตัดสินปัญหาและความคิดเห็น โดยพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของเบสต์ (Best, 1959, pp.188-190) กำหนดค่าคะแนนเป็น 4 ระดับคือ

มากที่สุด	ได้คะแนน 4 คะแนน	มีช่วงคะแนน	3.51-4.00
มาก	ได้คะแนน 3 คะแนน	มีช่วงคะแนน	2.51-3.50
น้อย	ได้คะแนน 2 คะแนน	มีช่วงคะแนน	1.51-2.50
น้อยที่สุด	ได้คะแนน 1 คะแนน	มีช่วงคะแนน	1.00-1.50

3. แบบสังเกต สภาพการดำเนินกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน นำข้อมูลมาจัดประเภทข้อมูล และนำมาอธิบายประกอบข้อมูลจากแบบสอบถาม

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University